

Uchwała Nr XXIX/64/2020
Rady Gminy Łukta
z dnia 30 grudnia 2020 roku

w sprawie: **przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łukta na lata 2021-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2020 poz. 713) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2020 poz. 821) – Rada Gminy Łukta uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łukta na lata 2021-2023, w brzmieniu stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łukta.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy


Marta Drozdowska

Załącznik do Uchwały
Nr XXIX/64/2020
Rady Gminy w Łukcie
z dnia 30.12.2020 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
w Gminie Łukta
na lata 2021-2023**



Łukta 2020r.

Spis treści:

1.	WPROWADZENIE.....	4
2.	PODSTAWA PRAWNA.....	5
3.	ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY.....	5
4.	DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ŁUKTA	6
5.	ANALIZA SWOT	11
6.	OBSZARY PROBLEMOWE.....	12
7.	ADRESACI PROGRAMU.....	12
8.	CELE PROGRAMU.....	13
9.	REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU	14
10.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	15
11.	EFEKTY PROGRAMU.....	17
12.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	18
13.	EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU.....	18

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W związku z wspieraniem rodzin gmina, w ramach zadań własnych tworzy 3-letni gminny program wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łukta na lata 2021-2023 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jest strategicznym dokumentem Gminy Łukta mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

2. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łukta opiera się na następujących aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
6. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

3. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
<ul style="list-style-type: none">➤ Profilaktyka – wspieranie rodziny➤ Asystent rodziny➤ Placówki wsparcia dziennego➤ Rodziny wspierające➤ Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	<ul style="list-style-type: none">➤ Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka➤ Placówki opiekuńczo-wychowawcze➤ Usamodzielnienie➤ Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator)➤ Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności.

Asystent rodziny zajmuje się, niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem jego pracy jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego po-

ziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Zadaniowy czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Kierowany jest on do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Współpraca z rodziną kończy się wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo-wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ŁUKTA

Gmina Łukta jest gminą wiejską położoną w powiecie ostródzkim. Składa się z 19 sołectw. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Gminy w Łukcie na dzień 31.12.2019r. Gmina Łukta liczyła **4406** mieszkańców (+ 67 osób zameldowanych czasowo).

W gminie dominuje struktura rodzinna 2+1 (rodzice i jedno dziecko). Drugim najczęściej występującym modelem jest struktura 2+2 (rodzice i dwójka dzieci). W przeważającej części gospodarstw matka zajmuje się wychowaniem dzieci i domem, natomiast ojciec pracuje. W ostatnich latach coraz bardziej popularny staje się układ w którym obydwójce rodziców pracuje, natomiast dzieci chodzą do szkoły, przedszkola lub zajmują się nimi babcie lub opiekunki.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi

systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Duża część z nich to osoby uzależnione, głównie od alkoholu. Brak jest wiarygodnej statystyki dot. tego problemu. Jednak z obserwacji wynika, że jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne.

W związku z wprowadzeniem programu 500 + oraz innymi świadczeniami sytuacja w rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się w dużej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych.

Z informacji uzyskanych z placówek edukacyjnych wynika, że młodzież czuje się zagrożona, wyobcowana i nie zawsze potrafi poradzić sobie z problemami. Coraz częściej zauważalny jest wzrost uzależnienia wśród młodych ludzi od smartfonów, Internetu, gier komputerowych, co bezpośrednio przedkłada się na niewłaściwy kontakt z drugą osobą – młodzież osobiste spotkania zamieniła na kontakt wirtualny. Na skutek nieodpowiednich wzorców wyniesionych między innymi z mass mediów oraz kryzysu autorytetu, zaburzona jest prawidłowa komunikacja między rodzicami a dziećmi oraz w grupie rówieśniczej.

Z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne, terapie skierowane do rodziców, opiekunów i dzieci. Z wniosków i rekomendacji wyżej wspomnianej ewaluacji wynika, iż należy nadal prowadzić kampanie społeczne o możliwości uzyskania wsparcia, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, kontynuować, dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobra rodziny organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży usprawniać współpracę między instytucjami.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela nr 1: Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Łukta w latach 2017-2019

Lata	Ludność w Gminie Łukta (dane z UG)	Osoby objęte Pomocą społeczną	% wszystkich mieszkańców Gminy Łukta	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną
2017	4517	896	19,84	327
2018	4491	877	19,52	332
2019	4473	812	18,15	314

źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łukcie

Powyższa tabela przedstawia jak kształtuje się liczba osób korzystających z pomocy w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Łukta. W roku 2019 z różnych form pomocy skorzystały ogółem 314 rodzin, liczące 812 osób, co stanowi **18,15%** wszystkich mieszkańców Gminy Łukta (tendencja spadkowa w stosunku do roku 2018 - o 65 osób tj. o 18 rodzin). Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy zmniejsza się na przestrzeni ostatnich lat.

Tabela nr 2: Powody przyznania pomocy społecznej w Gminie Łukta w latach 2017-2019

POWÓD PRYZNANIA POMOCY	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	ogółem rodziny	osób w rodzinach	ogółem rodziny	osób w rodzinach	ogółem rodziny	osób w rodzinach
Ubóstwo	156	427	122	343	193	519
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	142	24	117	26	133
Bezrobocie	89	280	67	206	130	393
Niepelnosprawność	39	75	27	44	28	51
Długotrwała lub ciężka choroba	83	182	68	157	120	315
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	25	93	17	57	14	60

Trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	3	3	2	2
Alkoholizm	6	9	6	12	6	12
Przemoc w rodzinie	8	24	8	26	7	22
Zdarzenia losowe	5	13	1	3	0	0
Narkomania	1	1	1	1	0	0
Bezdomność	4	4	3	3	5	5

źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łukcie

Z powyższych danych wynika, że w latach 2017-2019 w Gminie Łukta powodami przyznania pomocy społecznej w były w szczególności: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz długotrwała choroba. W 2017r. z powodu ubóstwa pomoc skierowano do 156 rodzin. Liczba ta zmniejszała się w 2018r. i pomoc z uwagi na ubóstwo skierowano do 122 rodzin, natomiast w 2019 roku zwiększyła się liczba rodzin do 193 rodzin.

Liczba rodzin objętych wsparciem GOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ma tendencję spadkową. Znaczną grupę osób korzystających z pomocy stanowią osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności jednak zauważa się tendencję spadkową.

W poszczególnych latach liczba rodzin objętych pomocą z uwagi na potrzebę ochrony macierzyństwa zmieniała się w następujący sposób: 2017r. – 30, 2018r. – 24, 2019 r. – 26 rodzin. Istotnym powodem udzielenia pomocy społecznej było również wsparcie z powodu długotrwałej choroby - w 2019r. ma wyraźną tendencję wzrostową.

Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Tabela 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną (w tym praca socjalna)

		2017	2018	2019
Rodziny z dziećmi		101	97	92
liczba dzieci	1	40	38	35
	2	31	34	32
	3	18	14	14
	4	7	5	5
	5	5	6	6
	6	0	0	0
	7 i więcej	0	0	0
w tym: rodziny niepełne		44	37	31
liczba dzieci	1	25	19	17
	2	11	12	9
	3	5	4	3
	4 i więcej	3	2	2

źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łukcie

Wśród ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019r. rodziny z dziećmi stanowiły 29,3 %, w tym rodziny niepełne to 9,87 % ogółu. Rodziny z jednym dzieckiem stanowiły 11,15%, rodziny z dwojgiem dzieci 10,19%, a rodziny z trojgiem dzieci 4,46% wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną. Niewielki odsetek ogółu rodzin korzystających z pomocy stanowiły natomiast rodziny z czworgiem i więcej dzieci – to zaledwie 3,5% ogółu rodzin, do których skierowano pomoc.

W 2019r. pomocą społeczną najczęściej obejmowane były rodziny niepełne z jednym dzieckiem, stanowiące 5,41% wszystkich rodzin objętych pomocą. Rodziny niepełne z trojgiem, czworgiem i więcej dzieci to zaledwie 1,59 % rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela nr 4: Wykaz dzieci z terenu Gminy Łukta umieszczonych w pieczy zastępczej oraz odpłatność za pobyt.

ROK	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo wychowawczej	Kwota odpłatności w zł.
2017	6	21.348,55
2018	10	27.447,89
2019	10	34.232,57

Źródło: dane GOPS Łukta

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. poprzez wsparcie asystenta rodziny.

Tabela nr 5: Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2017-2019

ROK	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2017	12 (28 dzieci)
2018	9 (27 dzieci)
2019	8 (14 dzieci)

Źródło: dane GOPS Łukta

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to technika analizy informacji, typowo wykorzystywana jako metoda analizy strategicznej. Pozwala wykorzystać zgromadzone informacje do opracowania strategii działań opartej na silnych stronach i szansach przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń.

Analiza SWOT pozwala na ocenę jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ▪ Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie ▪ Baza instytucji wspierających rodzinę ▪ Dobre rozeznanie środowiska lokalnego poprzez pracowników służb Pomocy Społecznej, Policji, Pracowników Oświaty, służby zdrowia ▪ Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny ▪ Zatrudnienie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie ▪ Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, psychiatra, mediator) ▪ Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły, nauczyciela ▪ Brak świadomości społecznej o potrzebach, możliwościach w zakresie funkcjonowania rodziny zastępczej ▪ Brak chętnych do pełnienia roli rodzin wspierających ▪ Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów

S z a n s e	Z a g r o ż e n i a
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją bezradnością, zarządzanie budżetem domowym ▪ Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę ▪ Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych ▪ Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym ▪ Utworzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów ▪ Zanik więzi i tradycji rodzinnych ▪ Wzrost kosztów utrzymania rodzin ▪ Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę) ▪ Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży ▪ Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, hazardu, Internet, środków odurzających ▪ Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych ▪ Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego

6. OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny w Gminie Łukta dotyczą następujących obszarów problemowych:

1. Wsparcia rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczej, podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
2. Koordynacji działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi,
3. Zmniejszania skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny tj.: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc, brak kompetencji rodzicielskich.

7. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Łukta, a w szczególności:

- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,

- Rodzin dysfunkcyjnych, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- Rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo - wychowawcze,

8. CELE PROGRAMU

Cel główny oraz cele szczegółowe gminnego programu wspierania rodziny winny być zbliżone i w dużej części wynikać z priorytetowego dokumentu o zasięgu lokalnym w sferze polityki społecznej na terenie Gminy Łukta, czyli Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łukta na lata 2018-2026. Cele te winny odpowiadać specyfice oraz potrzebom rodzin z terenu Gminy Łukta ale również powinny stanowić ciągłość celów określonych na innych szczeblach samorządowych w naszym województwie, czyli stanowić powiązanie z celami zawartymi w wojewódzkim Programie Wspierania Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko- Mazurskim na lata 2018-2022. Zbieżność tych celów nie będzie jednak pełna gdyż ustawodawca na kolejne szczeble administracji publicznej ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nałożył innego typu zadania.

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko Mazurskim na lata 2018-2022 jako cel główny programu określili:

„Stworzenie warunków do możliwie pełnego rozwoju rodziny i prawidłowego jej funkcjonowania oraz rozwoju form pieczy zastępczej w województwie warmińsko-mazurskim”.

Cele szczegółowe ww. Programu to:

- „Wzmocnienie w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze”
- „Wzrost poziomu zaspokajania potrzeb dzieci, rodzin biologicznych i zastępczych w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej”
- „Promowanie idei adopcji oraz zapewnienie wychowywania w rodzinie adopcyjnej dzieciom zakwalifikowanym do przysposobienia”
- „Zwiększenie zaangażowania samorządów gmin i powiatów we wdrażanie form wspierania rodziny”

- „Poprawa infrastruktury oraz wzrost liczby kadry specjalistycznej podmiotów wspierających rodzinę naturalną i zastępczą”

W Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Łukta na lata 2021-2023 przyjęto następujące cele:

CEL GŁÓWNY

*Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.*

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.
3. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

9. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 realizowany będzie przez następujące podmioty:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łukcie (koordynator Programu),
- Urząd Gminy – placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Dom Kultury

Realizatorzy Programu winni przy realizacji zadań wynikających z Programu współpracować z innymi podmiotami takimi jak:

- szkoły podstawowe i ponadpodstawowe,
- służba zdrowia funkcjonująca na terenie gminy,

- Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie – Posterunek Policji w Łukcie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- Sąd Rejonowy w Ostródzie (kuratorzy zawodowi i społeczni),
- Prokuratura Rejonowa w Ostródzie,
- Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych w Ostródzie,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Morągu,
- organizacje pozarządowe zajmujące się dzieckiem i rodziną,
- specjalistyczne ośrodki wsparcia,
- Gminna Biblioteka Publiczna.
- kościoły i związki wyznaniowe,

10. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie w Gminie Łukta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi a także kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Realizacja zadań odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w czasie obowiązywania Programu.

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela:

LP	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego)	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, GKRPA	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
2	Promocja i realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, terapeutycznych	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, GKRPA	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

3	Organizowanie warsztatów „Szkoła dla Rodziców”	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe,	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4	Prowadzenie mediacji i kierowanie na terapię	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA, poradnie rodzinne w powiecie	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5	Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
6	Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację – grupy wsparcia, grupy samopomocowe	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
7	Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
9	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	2021-2023	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
10	Podniesienie aktywności i samodzielności w aspektach życia osób z niepełnosprawnością (staże, umowy cywilnoprawne- zatrudnienie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej)	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, PUP	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
11	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
12	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

13	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
14	Udzielenie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
15	Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
16	Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin	2021-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA, placówki oświatowe, kuratorzy, policja, służba zdrowia	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
17	Inicjatywy dla dzieci i rodziców realizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Łukcie: – Klub mamy i malucha – Pudełka różnorodności – projekcje filmów w 3d dla dzieci – spotkania autorskie	2021-2023	Gminna Biblioteka Publiczna	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

11. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku działań przeprowadzonych w ramach Programu przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych w celu zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,

- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

12. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków :

1. Budżetu Gminy Łukta
2. Dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej,
3. Funduszy pozyskanych w ramach resortowych programów osłonowych
4. Środków pozabudżetowych – projekty, programy, fundusze.

Środki finansowe na realizację Programu planowane będą przez poszczególnych jego realizatorów, aby w sposób jak najskuteczniejszy zostało wykonane założone zadanie.

13. EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Łukcie w terminie do 31 stycznia każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane za pomocą karty monitoringu (Zał. Nr 1) i będzie dotyczył analizy następujących danych:

1. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego).
2. Promocja i realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, terapeutycznych.

3. Organizowanie warsztatów „Szkoła dla Rodziców”.
4. Prowadzenie mediacji i kierowanie na terapię.
5. Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne.
6. Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację – grupy wsparcia, grupy samopomocowe.
7. Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej.
8. Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
9. Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”.
10. Podniesienie aktywności i samodzielności w aspektach życia osób z niepełnosprawnością (staże, umowy cywilno-prawne zatrudnienie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej).
11. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
12. Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
13. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.
14. Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom.
15. Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę.
16. Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin.

W terminie do 15 marca każdego roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów i partnerów Programu, przedkładać będzie Wójtowi Gminy Łukta sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z przedstawieniem potrzeb związanych z realizacją zadań. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Łukta Wójt Gminy składać będzie Radzie Gminy w terminie do 31 marca każdego roku wraz z załącznikiem Nr 1, stosownie do art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Niniejszy dokument został przygotowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Łukcie.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Marta Drozdowska

KARTA MONITORINU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

ROK

LP	NAZWA DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI ROK			
1	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego)	Liczba udzielonych porad (szt.)	Liczba udzielonych konsultacji (szt.)		
2	Promocja i realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, terapeutycznych	Liczba programów (szt.)			
3	Organizowanie warsztatów „Szkola dla Rodziców”	Liczba edycji (szt.)	liczba uczestników (os.)		
4	Prowadzenie mediacji i kierowanie na terapię	Liczba mediacji (szt.)	liczba terapii (szt.)		
5	Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	Liczba wspieranych rodzin (szt.)			
6	Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację – grupy wsparcia, grupy samopomocowe	liczba spotkań (szt.)	liczba grup wsparcia (szt.)		
7	Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba wspieranych rodzin (szt.)			
8	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Liczba wspieranych rodzin (szt.)	liczba osób w rodzinach (os.)	liczba dzieci w rodzinach (os.)	liczba asystentów (os.)
9	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	Liczba wspieranych rodzin (szt.)	liczba osób w rodzinach (os.)	liczba dzieci w rodzinach (os.)	liczba asystentów (os.)
10	Podniesienie aktywności i samodzielności w aspektach życia osób z niepełnosprawnością (staże, zatrudnienie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej)	Liczba wspieranych rodzin (szt.)	liczba osób w rodzinach (os.)	liczba dzieci w rodzinach (os.)	liczba asystentów (os.)
11	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek (szt.)	liczba uczestników (os.)		

12	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.)
13	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Liczba rodzin wspierających (szt.)			
14	Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.)			
15	Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	Liczba projektów (szt.)			
16	Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin	Liczba zespołów/grup roboczych (szt.)	liczba instytucji (szt.)		

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Marta Drozdowska